

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

راهکارهای تداوم آموزش بالینی ایمن در همه گیری کوید -۱۹

برگزار کننده: دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران -

معاونت بین الملل با همکاری معاونت آموزشی

تاریخ برگزاری: شنبه ۱۰ خرداد ۱۳۹۹ ساعت ۱۰ صبح در skyroom

سخنرانان:

دکتر هومن شهسواری معاون آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

لیلی جوانشیر کارشناس ارشد پرستاری یکی از بیمارستان های ملبورن

استرالیا

پیاده سازی محتوا: خانم دکتر سیلانی معاون بین الملل دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران
قالب بندی محتوا: فاطمه جنابی قویم دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران و عضو گروه فناوری در سلامت در کارگروه آموزش و مشاوره (پویش مدیریت کرونا)

دانشکده پرستاری و مامایی تهران
معاونت بین الملل

وبینار

راهکارهای تداوم آموزش بالینی ایمن دانشجویان در همه گیری کووید ۱۹
مطالعه موردی: بیمارستانهای استرالیا، ملبورن

سخنرانان:

دکتر هومن شهسواری
معاون آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

لی لی جوانشیر
Master of nursing in education & facilitation.
Undergraduate Clinical Coordinator
Melbourne, Australia

شنبه ۱۰ خرداد ۹۹ ساعت ۱۰ الی ۱۱:۳۰

<https://www.skyroom.online/ch/virtualtums/school-of-nursing-and-midwifery>

در وبینار راهکارهای تداوم آموزش بالینی ایمن در همه گیری کووید ۱۹- که مورخ ۹۹/۳/۱۰ بصورت مجازی برگزار شد، پس از اینکه دکتر سیلانی معاون بین الملل دانشکده به معرفی سخنرانان پرداخت؛ دکتر شهسواری معاون آموزشی دانشکده پرستاری و مامایی به تشریح وضعیت موجود دانشکده و علل توقف آموزش بالینی پرداخت و چالش ها و دغدغه های از سرگیری آموزش بالینی در شرایط فعلی و برنامه ریزی برای رفع آن ها را مطرح کرد.

برخی از دغدغه هایی که معاون محترم آموزشی اشاره نمودند:

۱. تعداد زیاد دانشجویان ما که موجب پر تعداد بودن گروههای کارآموزی و ازدحام دانشجو در بخشها شده و با فاصله گذاری فیزیکی مغایرت دارد.

۲ خطرات احتمالی اسکان دانشجویان غیر بومی در خوابگاه ها

۳. چالشهای ایمن سازی سرویس های حمل و نقل دانشجویان و سلف سرویس ها و غذاخوری

سپس خانم لی لی جوانشیر کارشناس ارشد پرستاری در گرایش **Education & Facilitation** که سمت هماهنگ کننده آموزش بالینی دانشجویان کارشناسی را در یکی از بیمارستانهای ملبورن بر عهده دارد به تشریح سیاست های موفق بیمارستان محل خدمت خود در ملبورن پرداخت که موجب شده است توقف آموزش بالینی به سه هفته محدود شود و در حال حاضر بجز بخشهای عفونی و ICU سایر بخش ها با ملاحظات و تمهیدات لازم در خدمت آموزش بالینی دانشجویان هستند.

دلیل موفق بودن این سیستم نظارتی و کنترلی عدم وجود موردی از ابتلا به ویروس از زمان از سرگیری کارآموزیها تاکنون عنوان شده است. البته ایشان اشاره کردند برخی از مواردی که ذکر خواهد شد مختص دوران همه گیری کرونا نبوده و همیشه از شرایط ورود دانشجویان به عرصه های بالینی محسوب می شده است .

در ادامه خلاصه ای از صحبتهای خانم جوانشیر برای استفاده همکاران ارائه می شود:

شرایط ورود دانشجو به بیمارستان

۱- کنترل دمای بدن دانشجو: فقط با دمای زیر ۳۷,۵ درجه اجازه ورود دارند.

۲- تکمیل پرسشنامه ای در خصوص اینکه سابقه ی تماس با بیمار قطعی یا مشکوک به کرونا داشته اند؟ تست کرونا انجام داده اند؟ نتیجه ی تست چه بوده است؟ علایم بالینی مشکوک سرماخوردگی یا آنفلوانزا داشته اند؟ فقط افرادی که هیچ نکته مشکوکی نداشته اند اجازه ی ورود دارند و این کنترل ها در هر نوبت ورود به بیمارستان (روزانه) انجام می شود.

۳- دانشجویان به لحاظ شرایط سنی و سلامت کلی چندان در معرض خطر محسوب نمی شوند بلکه پروتکل های جاری در بیمارستانها همزمان بر جلوگیری از انتشار و انتقال بیماری از بیماران به دانشجویان و به همان اندازه از دانشجویان ناقل احتمالی به بیماران دارای سیستم ایمنی ضعیف و در معرض خطر تاکید دارند

تمامی افراد کادر درمان و دانشجویان و مربیان می بایست به راهنماهای پیشگیری و کنترل عفونت دسترسی داشته باشند و همگی در رفتارهای پیشگیرانه و بهداشتی خود از آخرین دستور العمل های اعلام شده تبعیت کنند تا با تغییر بخش و بیمارستان دچار سردرگمی نشوند. لذا به تناسب نوع بیماران بستری در بخش ها و اتاق ها، نصب دستورالعمل های مصور مربوط به احتیاطات کلی، احتیاطات تماسی، احتیاطات مربوط به پیشگیری از بیماریهای منتقله از طریق هوا، قطرات و ترشحات تنفسی (Standard Precautions, Contact Precautions, Droplet Precautions, Airborne Precautions) در ورودی بخش ها و درب ورودی همه اتاقها الزامی است.

۴- نصب این دستورالعمل های مصور و علائم هشدار دهنده موجب می شود تخطی دانشجو از ملاحظات بهداشتی و احتیاطات لازم توجیهی نداشته باشد چرا که بجای مراجعه به اطلاعات و محفوظات خود کافی است از علائم و هشدارهای دیداری نصب شده در محیط تبعیت کنند. این التزام به رعایت ملاحظات بهداشتی و رفتارهای پیشگیری و کنترل عفونت در پرسنل نیز اجباری است چرا که دانشجویان عمدتاً از رفتار پرسنل به عنوان الگوهای نقش تاثیر می پذیرند.

۵- یکی از اقدامات کنترلی بسیار موثر انجام ارزیابی خطر و تقسیم بندی بخشها به پر خطر و کم خطر است که به منظور برگزاری کارآموزی ها در بخشهای کم خطر انجام شده است. در شرایط همه گیری کووید-۱۹ ، می توان تخصیص دانشجو به بخش ها را بجای اصرار بر نوع بخش، بر اساس نوع مهارتی که باید آموخته شود تنظیم و تعدیل کرد. به عبارت دیگر، تا زمان تامین PPE به اندازه ی کافی و به تعداد دانشجویان، می توان بجای فرستادن دانشجو به بخش های پر خطر ، مهارتهای مورد نیاز دانشجو را در بخش های کم خطر آموزش داد (البته در مورد برخی مراقبتهای تخصصی ICU و دیالیز که چنین کاری عملی نیست، می بایست تمهیدات دیگری اندیشیده شود).

۶- صرف نظر از اپیدمی کرونا، همه ی دانشجویان می بایست قبل از ورود به عرصه بالینی گواهی **Hand Hygiene 5 moments Education** سازمان بهداشت جهانی را دریافت کرده باشند وگرنه از ورود آنها به بیمارستان جلوگیری می شود. همچنین دانشجویان و پرسنلی که ناخن بلند یا لاک زده داشته باشند اجازه ورود به بخش را ندارند.

۷- طریقه و ترتیب پوشیدن و خارج کردن وسایل حفاظت فردی خصوصا قسمت دوم موضوعی است که دانشجویان در آن تبحر لازم را ندارند و بایستی با ویدیو کلیپهای آموزشی و Gamification و هر روش ممکن این مهارت، خصوصا در نحوه و ترتیب درآوردن و دفع وسایل حفاظت فردی دانشجویان را توانمند نمود. لذا در محل هایی که لازم است PPE استفاده شود، راهنمای تصویری به دیوار زده شده و تمام مراحل پوشیدن و درآوردن PPE به جزییات نوشته و تصویر کشیده شده است تا به دانشجویان و پرسنل کمک کند ترتیب را درست رعایت کنند و خصوصا هنگام خارج کردن PPE در معرض آلودگی قرار نگیرند.

۸- در هر بخش تعدادی از پرسنل مجرب و علاقمند که قبلا آموزشهای لازم در خصوص کنترل عفونت را دریافت کرده اند به عنوان منبع اطلاعاتی و ناظر بر رفتارهای دانشجویان (و پرسنل) عمل کرده و اشتباهات را مشخص و بلافاصله اصلاح می کنند. تخصیص یک فرد خاص به عنوان مسئول و ناظر موجب اصلاح رفتارهای غلط و پیشگیری از تکرار رفتارهای پر خطر در دانشجویان خواهد شد. حتی دانشجویان سالهای سوم می توانند در صورت مشاهده رفتارهای نادرست از پرسنل، مراتب را به مسئولین کمپین های شستشوی دست و PPE و ... گزارش دهند.

۹- تمام دانشجویان (و پرسنل) در روز اول قبل از ورود به بخش توجیه می شود و واکسیناسیون آنها چک می شود. همگی می بایست واکسن (هپاتیت، آنفولانزا، سل) را دریافت نموده و مدارک شستشوی دست داشته باشند.

۱۰- تمام اقدامات لازم برای رعایت فاصله فیزیکی ۱,۵ متر باید انجام گیرد. استفاده از ساعت استراحت و نهار به صورت چرخشی و جلوگیری از ایجاد ازدحام در سلف و بوفه، حتی تغییر منوی غذایی سلف به طوری که بتوان غذا را بصورت سرپایی و بدون نیاز به نشستن در سلف سرو کرد، می تواند کمک کننده باشد. تمام وسایل مورد استفاده برای غذا خوردن در سلف باید یکبارمصرف باشد. در بخش ها نیز تعداد دانشجویان باید به شکلی تقلیل یابد که همزمان بیش از سه نفر بر بالین بیمار حضور نداشته باشند یا در صورت لزوم بصورت نوبتی و با رعایت اولویت بندی بالای سر بیمار بروند.

۱۱- برای مدیریت استرس و فوبیای دانشجویان نسبت به حضور در بخش و شرکت در کارآموزی های بیمارستانها باید از تیم بهداشت روان کمک گرفت و به دانشجویان مضطرب خدمات **Mental health** تخصصی ارائه داد. حمایت روانی دانشجویان قبل از ورود به بیمارستان ضروری است، مخصوصاً در ایران که دانشجویان پس از مدت طولانی می خواهند وارد بیمارستان شوند! آنها نگران هستند که مبادا ناقل کرونا شوند و آن را به افراد خانواده خود منتقل کنند.

۱۲- علاوه بر حمایت روانی، بطور کلی دانشجویان و پرسنل تازه کار باید به راحتی به هماهنگ کننده آموزش بالینی دسترسی داشته باشند و در مواردی که مداخله ای را برای اولین بار انجام می دهند باید از نظارت حمایت و آموزش کافی برخوردار شوند. در بیمارستانهای آموزشی استرالیا هر دانشجو یا پرسنل تازه کار می داند اگر در یک پروسه مشکل داشت باید با چه کسی تماس تلفنی بگیرد و راهنمایی بخواند.

در طول مدت وبینار مشارکت کنندگان هم سوالات و نکات مهمی را مطرح کردند که از جمله ی آنها می توان به استفاده از همه گیری کرونا به عنوان فرصتی برای یادگیری مدیریت بحران، ضرورت راه اندازی **Informatic Nursing** و راهکارهای یاد دادن **Hand Hygiene 5 moments** و پوشیدن و در آوردن **PPE** در فرصت باقیمانده تا بازگشت دانشجویان به عرصه های بالینی اشاره کرد.

در انتها خانم دکتر سیلانی به جمع بندی نظرات و پیشنهادات دریافتی از مشارکت کنندگان از قبیل ترغیب دانشجویان و همکاران به شرکت در دوره آموزشی **hand hygiene 5 moments** و **PPE** در **openwho** و توسعه **nursing informatics** در دانشکده پرداخت.

دریافت اسلاید وبینار

<http://fnm.tums.ac.ir:443/userfiles/news/congress/webinar.pdf>

برای مطالعه محتوای وبینارهای برگزار شده به ادرس های زیر رجوع کنید

<https://fnm.tums.ac.ir/section147/page2/lang/Fa>

<https://fnm.tums.ac.ir/section147/page1/lang/Fa>

کانال آموزش و مشاوره در مدیریت کرونا

https://t.me/ECC_FNM_TUMS